

Diplomitöö
473660

Eduard Liivan

matr. n. 12752

1. Teadeministrite ümberkoosolek ja
seisukohad riigi seadkalduses 4

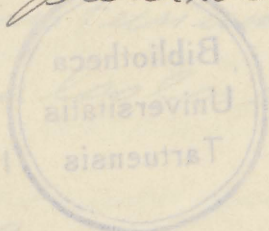
2. Teadeministrite ümberkoosolek
ja pädevus aldisloovuses
Teadeministrite ümberkoosolek
ja pädevus 7

3. Teadeministrite ümberkoosolek
ja pädevus 18

4. Teadeministrite ümberkoosolek
ja pädevus 25

5. Teadeministrite ümberkoosolek
ja pädevus 40

6. Teadeministrite ümberkoosolek
ja pädevus 45

Tartu 1939.

Sisukord

Sisrejuhatus

- §1 Teedeministeeriumi mõiste ja
asud riigi keskalduses ex.
4.
- §2 Teedeministeeriumi rakingu
ja pädevuse üldisloovus-
tured 7.
- §3 Teedeministeeriumi kujune-
mine ajalooliselt 18.

1 osa.

Teedeministeeriumi rakting

I peatükk:

Teedeminister ja Teedeministri' ali'

- §4 Teedeminister 36
- §5 Teedeministri' ali' 40

II peatükk:

Teedeministeeriumi allühikud
ja nende alluvad instantsid.

§ 6.	Raudteede Talitus	42.
§ 7.	Posti, Telegraafi- ja Telefonitalitus	51.
§ 8.	Veeteede Talitus	55
§ 9.	Õhusõidu Osakond	57.
§ 10.	Maanteeede Talitus	60
§ 11.	Ehitus osakond	62
§ 12	Mäldosakond	63

III peatükk:

Teedeministeeriumi juurde loodud instantsid.

§ 13.	Tariifinõukogu	64
§ 14	Lükluskomitee	68
§ 15	Lüklunõukogu	69

2. osa.

Teedeministeeriumi pädevus.

IV peatükk:

Tsentraalorgani pädevus

§ 16.	Teedeminister.	71
§ 17	Teedeministri abi.	75

V päätös.

Tedeminiisteriumi allüksute
ja neile alluvate instantside
järeus.

§18 Talitused ja Osakonnad 78

§19 Talituste ja Osakondade
allüksused ja antised
kohtadel.

VI päätös.

Tedeminiisteriumi juurde
loodud instantside järeus.

§20 Tariifinõukogu 92

§21 Linnuskomitee ja Linnus-
nõukogu 94

Kasutatud allikad 97

Tedeminiisteriumi rakingu
graafiline kujutis. 99.

Sissejuhatus

§1 Teedeministriümmi mõiste ja arend riigi' kerkhalduses.

Teedeministriümmi nimi on võetud vene keelest. Vene- maal vastava ministriümmi peamine ülesanne oli varem- mal ajal just teede kor- raldamine, kuna teised ülesanded olid hoopis vahema- ulatusega. Ent vene keelest pole teda täpselt tõlgitud, sest: „Министерство путей сообщения“ - tapne tõlge ei ole „teedeministriümm“; õigem oleks tõlkida - „ühen- dus - teede ministriümm“, kus- juures sõna „... - teede“ ei tähen- da ainult „sõidu“ teed, vaid

sette all tuleb mõista ka teisi
ühendusviise, nagu: post, tele-
graaf, telefon, raadio jne.

Praegeval ajal omavad need
teised ühendid märksa suure-
ma ulatuse, kui varemalt.

Need lisandub veel üldine
ehitusasjanduse korraldamine.

Eelnevalt nähtub, & loogili-
sem oleks nimetada seda
ministeeriumi teiseks, nt. ühen-
duste- ja ehtusministeerium.

Kuna aga otsesest vajadust
nime muutmises ei ole, siis
jääb esialgu loomulikult

harastusele senine traditsi-
ooniline nimi "Teedeminis-
teerium".

Teedeministeerium on riigi
haldusorganite süsteemi kuu-
luu bürokraatne osutus.

ministerruumes wõib rajada re-
 aalele ja ferrofowaalrele print-
 siibile. Eestis on kehtinud reaal-
 printsiip. vastawalt amsaal
 seadus Teedeministeesiumi
 määrangu, legaaldefiniitsoo-
 ni, püritelles tema pädevust
 ürtkute alade järgi. Teede-
 ministerruumi ulvandes on:
 raudteede, maanteede, mesteede
 ja õhuteede ala ning ehtus-
 asjanduse korraldamine jutti-
 mine ja järelevalve; riigi-
 ehtiste püstitamine ning
 awalvaste teede korralda-
 mine"2.

Riigi keskelohures on Teedeminis-
 teerium jõult kolmandal astmel. Kuwa
 erimese astme moodustab Mahariig-
 i President ja teise Mahariigi Stabiitsus.

2. aalstremise korraldamise seadus
 SKI 1938, 4, 1 § 86.

§ 2. Teedeministeeriumi rakingu ja jädeuse üldiseloonustus.

Teedeministertum koosneb Teedeministrist, Teedeministri abist ja vastawalt ligaaldefinitsioonis antud ülesannetele Talitustest ja osakondadest:

- 1. Elitusosakond; 2. Maanteede Talitus; 3. Posti-, Telegraafi- ja Telefonitalitus; 4. Raudteede Talitus; 5. Veeteede Talitus; 6. Õhusõidu Osakond ja 7. Üldosakond.

Talitusteks ja osakondades jaotuse aluseks on reaalprintsiip, nagu nähtub nende nimedestse.

Peale selle kuuluvad Teedeministeeriumi juure veel

Tariifinõukoogu, Siiraksonnõu-
ja Siiraksonnõukoogu.

Talitused ja osakonnad jagu-
nevad vastavatesse allüksu-
tesse - ametid, bürood jne. Nen-
dele alluvad toimkonnad ja
ametised kohtad.

Tööde ministertuumd ametised moo-
dustavad hierarholise (astme-
lise) püramiidi, mille tipus
amb minister³.

Tööde minister on ministertuumi
kõrgemas haldusinstan-
tsis. Teise instantsi moo-
(astme) moodustavad talitused
ja osakonnad, kolmanda
talituste ja osakondade
alljootused jne. Iste astme
ametised, nt. talitused ja osa-
konnad on oma wahel detseu-

³ Vt. skeem, lkr. 99

traliseeritud, kuna kogu üleseki-
tus on rajatud tsentraliseerit-
sõni printsiibile (astmete kaup).

Talituste ja orakondade juhti-
dena teotremad talituste ja
orakondade direktorid. Direk-
torile alluvad kõik talitu-
se või orakonna koosseisu
kuuluvaol teenijad. Direk-
tor lähemas kaastöölises
on abidirektor.

Talituste või orakondade alljao-
tust ja aritisi kohtadel juht-
vaol vastavate alljaoituste ja
kohaantiste juhatajad.

Talitused ja orakonnad, samu-
li nende alljaoitused ja aru-
tised kohtadel on mono-
kraatsed aritised. Delibe-
ratiivsete organitena teotre-
wad ainult Talituste ja ora-

konvokade direktorid, koin all-
 jastuse ja nõuandute juha-
 tajad aga fungeerivad tehni-
 lise või ettevalmistavate
 organitena.

Tudeministriümmi, kui büro-
 kraatse ametise ametuse
 ametisse määramisel on
 tarvotud nimetamise woo-
 dus, kusjuures see on raja-
 tud subordinaatsooni jahi-
 mõttele, st. ametisse määra-
 jaks on kõrgem organ.

Talutuse ja osakondade di-
 rektorid ning alidirektorid
 nimetab ametisse ja vahes-
 tab sellest vahariigi President.
 Teenijad kuni XIX palgaast-
 meni nimetab ametisse ja
 vahastab sellest Tudeminis-
 trer vastava talutuse või

osakonna direktori ettepanekul.
Teemjad xx kuni xxx palgaast-
meni - talituse näi osakonna
direktor⁴ vastava allüksuse
juhataja ettepanekul.

Üldiselt on rektori põhivõtte,
et ametniku ametisse mää-
rajans ja sellest vaharta-
jans ei ole esimene kõrgem
instants, vaid teine ehk
kolmas. Seega püütakse
vältida subjektiveid mõju-
tund ametilehamele tähtsi-
sel.

Teedeministri ümbr järele
määrab üldiselt valitsemise
korraldamise seadus (§86) järg-
miselt: „ Teedeministri ümbr
andeks on: raud teede, maantee-
de, reekede ja õhusõidu ala

⁴ kuni talituses on määramise korraldus.

ning etrusasjanduse korraldamine, juktimine ja järelvalve; riigiehituste juhtimine ja avalike asjade teo korraldamine."

Näeme, et seadus piiritleb Teede ministertööni jädeusest enumeratsioon⁵ meetodi alust. Sisuliselt on see õigeks üldklausest meetod, sest mõisted: „korraldamine, juktimine ja järelvalve“ moodustavad üldklause; nad ei määrata (eristele) midagi konkreetset; küll on aga puhtajulise enumeratsioon see ora jädeusest piiritlest, mis loetleb üksikud alad.

Asjad, mis antud Teedeminis-

5. Enumeratsioon ja üldklausest meetodi kohta vt. A. T. Kliinami, Halobusprotsess, 1937, lk 129 j.

teeriumi mõnsonda olma otsustamat organit tähendamata, kuuluvad Teedeministri otsustamisele, kuid Teedeminister võib oma sellekohase korraldusega jätta seesuguste asjade otsustamise vastavale talitusele või erakonnale.

Teedeministri poolt allakirjutatavatele ettekanderle ja muule kirjavahetusele ning artiklile kirjutab alla ka vastava talituse või erakonna direktor, mõned teine sellised volitatud ametnikud või ministri abi, viimane juhul, kui asi kuulub ministri abile ettevalmistamiseks.

Ettekanderle, kirjavahetusele ning artiklile, mis kuuluvad ministri ettekandmisele otse-

3214
selt alljastuste juhatajate poolt
annab allkirja vastama all-
jastuse juhataja.

Eel taeendatud allkirju ei
raja järgmisel ministri
poolt allkirjitatavad ette-
kanded, kirja vahetus ja ak-
tid: 1. seletuskirjad seaduste,
dekreedina antavate seaduste,
riigi tulude ja kulude eelarve
eelnoõu ega Riigikogule esit-
atavate muude eelnoõude
ja etteiste juure; 2. seletus-
kirjad Vabariigi Presiden-
di otsuste kavade juure;
3. ministri ettekanded Vaba-
riigi Presidendile ja Pea-
ministriale; 4. ministri käsk-
kirjad, resolutsioonid ja mi-
nisteriumi alal antavad
sisemised korraldused; 5. minist-

ri sala ja me kirja vahetus.

Direktori poolt allakirjutata-
maksle ettekandeile, kirjawahe-
fussile ning artikolele kirjutata-
vad alla ka watawate
alljootuste juhatajad woi
wastawad ametnikud, kui
eri suhtel alljootuste woi
wastawate ametnikkude
ettevalmis tawis-elle⁶.

Teedeministriwmi tegeuus
allub kahe suhtel kontrolli-
le: inimmantne ja frantsen-
dentne kontroll. Inima-
nentne kontroll teosta-
tawse teenistuswalne naol.
wastawate arutiste ja amet-
nikkude ettesel woi korge-
mad ulesmad kontrolli-
wad oma allwate amet-

6. Walotsemise korraldamise seadus §36.

alalisi toiminguid. Transpordisat kontrolli teostamiseks kolmel viisil: eelkõige - kinnise ja arupärinise teel Riigivolinõukogu ja Riiginõukogu liikmete poolt Teedeministrile Riigivolinõukogu ja Riiginõukogu koostöökul⁷; teisens - Teedeministri ümbrimajandusliku tegevuse ja eelarve tähtsuse kontrolli teostab Riigikontroll eel- ja järelkontrolli korras; kolmandaks - halduskokkukontroll.

Teedeministriesuurele on omistatud ka kesne rida riigikontrolist ülesandeid, missugused luuavad lähemat määratelu Riigi-

7. PS §§ 82 ja 90.

Kaitse rahuaegse korralduse seaduses (332) ja Riigikaitse sõja aegse korralduse seaduses (341) 8

Kuna Teedeministeerium oma ülesandelid teostab vastavate organite ja ametiste kaudu, mis võrku moodustavad: ministeeriumi, siis järgnevalt vaatleme nende üksteise organite raskust ja pädevust; raskust I - III peatüvis ja pädevust IV - VI peatüvis, peatüvis enne Teedeministeeriumi ajaloolisel kujunemisel (§ 3).

8. RT 1938, 29, 234 ja 235.

§3 Ajalooline ülevaade
Teedeministeeriumi kujunemisest.

Teedeministeerium eksisteerib vaherüügi algusest. Põõstetööstuse päevakärguga 24 veebruaril 1918a. loodud ajutine valitsuse koosseisus oli ka Teedeminister.

Faktiliselt Teedeministeeriumi andamise päevaks tuleb lugeda 11 x 1918a., mil anti üle võtma Sanna osupeatsooni võimudele raudteid, hakati looma valitsemisorganisatsioon ja korraldama posti-telegraafi-telefoni võrku 13 x 1918 alustas tegevust Raud-

teenalitsus ja Posti-telegraafi-
 telefoni valitsus.

26 XI 1918 asutati maanteede korras-
 pidamiseks Maanteede ja sive-
 miste teede valitsus.

Sadamate korraldamine ja
 mereväe kütumised alga-
 tati esialgu ka Teedeminis-
 teeriumi ülesannetena, kuid
 Mahadurro ja pakkemisel läk-
 sid need sõja võimude kätte.

Peale kerrakorduste õiguste
 omandas Maanteede ja sive-
 miste teede valitsus ka
 end kubermanguvalitsuse teede-
 osakonna ülesanded ja õigu-
 sed.

XII 1918 a. asutati Tariifinõu-
 kogu. Tema ülesandeks olid
 raudteede ja posti-telegraafi-
 telefoni tariifid ja punda-

massu kirstmured.

15 1919 arutati Teedeministeri-
umi juure tehnikaa erakond,
mille ülesandeks oli üldiste
tehniliste kirstmurede lahenda-
mine, projektisiooni ja uuri-
mistööde tegemine ning
uute raudteede ehituse kawa-
de koostamine.

Alates 1922a. erineb Teede-
ministeriumi arengus teatud
erksus. Ministerium sea-
dis oma edaspidise arengu põhi-
mõtteks: 1) koondada kõik
ühelaadilised tehnilised asu-
tised teede, ühenduste ja ehi-
tuste alal ühe ministeriumi
juurde, mistõttu oleks väi-
malin riigi tehnilisi asutisi
otsustavalt organiseerida;
2) maanteede ehitamiseks

mine ja osalt ka ehitamine
 enda maamajavalitsuste kätte,
 mistõttu Maanteede valitsus
 liiki siideeritakse ja niimoodi alla
 kuuluvad sisemised reetud mere-
 asjanduse peavalitsuse alla
 koondatakse; 3) meretead, sadama-
 mad ja üldse reetud on se-
 tud raudteega eksploatatsiooni-
 mõttes; 4) Teedeministeeriumi
 tehnikas osakonnas vaada-
 lause läbi ka mereasjan-
 duse peavalitsuse ehituspro-
 jektid ja eelarved, Tariifi-
 nõukogu otsustatakse ka
 sadamamaksude küsimused.
 1922a. 24 märtsi otsusega tunnus-
 las Valverigi valitsus õhu-
 ühenduste ala organiseerimise
 ja valitsemise allumaks
 Teedeministeeriumile.

Teedeministeeriumi arendamise-
 jöhtmõtete elluviimiseks võttis
 Riigisogu vastu seadused 5 V
 1922a., mille järgi mereasjan-
 dure peavalitsus ja laeva-
 sõidamet kaubandus- ja tööstus-
 ministeeriumi alt ning Ehitus-
 peavalitsus ja Tehniline ehi-
 tuskomitee Siseministeeriumi
 alt Teedeministeeriumi alla
 üleviiares.

12 V 1922 võidi nimetatud seaduse
 alusel Ehituspeavalitsus ühes
 Tehnilise ehituskomiteega Sise-
 ministeeriumi alt Teedeminis-
 teeriumi alla. 22 V 1922 teostus
 mereasjandure peavalitsuse üle-
 viimine

21 VII 1922a. otsusega tunnistas
 Vabariigi Valitsus Teedeminis-
 teeriumile alluvaks korta-

lised linnade ja alewote wahelised reisirühendused autodol ja omnibustel ühes nende ühenduste organiseerimisega ja valitsemisega.

16 X 1922, korraldusega maanteede valitsemise kürtmurega, määrati siseniste meetode valitsemine ja korraldamine Töödeministri riigis alla toodud mereasjanduse peawalitsuse ülesannete hulka, maanteede walitsuse kätte jäeti ainult maanteede walitsemine ja korrashoold.

12 XII 1922 asutati Töödeministri järelmaksuga inspektsiooni osakond. Inspektorite ülesandeks oli ministri riigis walitsemisala de majandustehniline järelwalve asutiste reviduimise õigusega

25 I 1923 toodi seni kaubandus

ja Tööstusministeeriumile alluvad
Sadamatahased Töödeministeeriumi
alla üle.

31 I 1923 Rahariigi Valitsuse otsusega
toodi kaubandus- ja tööstus-
ministeeriumi alt Tööde-
ministeeriumi alla Isewete
uurimise büroo, kelle üles-
andeks oli sise-veekogude
üldine uurimine.

1 maist 1923 likvideeriti Maan-
teede valitsus ja tema üles-
anded jätkas maanteed ins-
pektoroon Riigikogule esitatud
maanteed seaduse kawa alusel.
Maanteed valitsuse likvideerimise
seadus võeti Riigikogus
vastu 23 X 1924.

4 VIII 1923a. võeti Riigikogu
poolt vastu Tariifinõukogu
seadus, millega Tariifinõukogu

mis seni lootas nende sadude alusel, Eesti olude kohaselt imber moodustati.

1 XI 1923a võeti riigile üle Pärnu-Tallinna siiberoopmeline raudtee ja selle valitsus kassas teotsema iseseisva valitsemise Teedeministeeriumi juures -amrkoaga Pärnus.

19 III 1924 otsustas Vabariigi Valitsus nende 1912 a. 6 juuni sadude alusel kutuda ellu raadiotelegraafi komitee, millega pandi alus raadiola korraldamisele.

15 III 1924 lõpetas Vabariigi Valitsuse otsusel oma tegevuse Ehtuspeavalitsus ja selle ülesanded pandi Teedeministeeriumi Tehnika osakonnale.

1 V 1924 laskis Teedeministeeriumi
Tehnikaosakonna sätte ka maan-
teede inspektori osi fuurteri osid
maanteed inspektori koha ära-
koostamise kohta.

1 IV 1925a. muudeti Teedeministeer-
iumi Tehnika osakond Ehitus-
tehnika osakonnaks.

9 III ja 18 VIII 1926a. Nõukogu
valitsuse otsusega loomiseks
1 IX 1926a. Pärnu-Tallinna rüü-
rööpmelise raudte valitsus,
asukohtaga Pärnus, ja ühenda-
ti riigi raudtevalitsusega asu-
kohaga Tallinn.

6 X 1926a. otsusega tegi Nõu-
kogu valitsus tööpundure vastu
võitlemiseks avalikude tööde
korraldamise, nende tehnilise
järelvalve ja selleks krediidi
nõutamise Teedeministeeriumi

ülesandeks.

18 III 1927a. anti üle mereasjanduse peavalitsuse käitusest Eesti Punase Risti peavalitsuse käitusele kõik Eesti Vabariigi piirides olevad päästejaamad ühes kinnis- ja aal-lasvaraga.

1 X 1928a. linniidariigi Laeva-õidumaks Riigi kogu poolt 23 V 1928 vastu võetud seaduse alusel, kusjuures selle kohustused ja õigused lähevad üle mereasjanduse peavalitsusele.

19 III 1929 võeti Riigi kogu vastu Vabariigi Valitsuse ja ministerruumide korraldamise seadus.

Selle järgi on Teedeministerruumi ülesandeks teede-ping-sideasjanduse ja avalikude teede korraldamine ja ehitus-

tegevuse järelevalve. Nende
üleannete koostajaks on:

Raudteevalitsus, Meetevalit-
sus (sevi mereasjanduse peavalit-
sus), Posti-telegraafi-telefoni
valitsus ning Maanteede ja ehi-
tuse osakond (sevi Ehitustehnika
osakond).

1 X 1930a. alustas Riigi sadama-
tehas tegevust uute, Riigisõigus
12 III 1930 a. vastuvõetud põhi-
määruste alusel.

23 XI 1931 loodi Teedeministri
otsusega nõuandev organ —
Liseluukomitee.

4 X 1933 asutati Raharigi valit-
suse otsusega Teedeministeesumi
juure Lemmasjanduse Komitee.

23 V 1934a. Valitsemise korraldami-
se seadus ei too muudatust
Teedeministeesiumi kohta. Reformi-

dele järele alus selle seaduse
 muutmise ja täiendamise dek-
 reediga 25. IV 1934a. Lähteloomus
 oli tööpüüdnute vastu võit-
 lemine ning maanteede ala juhti-
 mise ümberkorraldamine. Sel-
 luss oli kasvatada, et avalike
 tööde korraldamine
 ning töötajate registreeri-
 mine ja tööle juhtimine
 oleks koondatud ühe ministee-
 riumi alla. Seemine olukord, kus
 avalikke töid korraldas Töö-
 ministereium, tööhõivid aga
 kuulustid Haridus- ja Sotsiaal-
 ministereiumi alla, oli osu-
 tumud ebakorraldus. Mainitud
 dekreediga lahendati see küsi-
 mus Avalike tööde ora-
 konna loomisega Tööminis-
 tereiumis juure. Niimare üles-

andens oli riigiehitiste teosta-
mine ja avalikude tööde,
tööturu ning tööhõrvele
korraldamine ja järelvalve.
Töökaitse ja sotsiaalkindlus-
tuse arendamise ja otstarbe-
kohase korraldamise reisisus-
hall oli soovitud nia need
alad ministriesimui alla, mille-
ga need on rohkem kokkupuu-
teid ja ühist tegevuses.

Need põhjusid kaotati nimet-
tatud dekreediga Töökaitse
ja sotsiaalkindlustuse osakond
Haridus- ja sotsiaalministeeriu-
mi juures ja erutati sama
osakond Teadeministriesimui
juure, samade üllsannetega
peale pensioni korraldamise.
Ühenduses juha nimetatud
muudatustega Teadeministee.

riiumi organisatsioonis lahenda-
 ti nimetatud suurendiga ka
 maanteede ja Ehituse osakou-
 ma imberühjundamine; moo-
 dustades maanteede valit-
 se ja eraldades peale Atwa-
 likkude Tööde Osakonna alla
 minevate tööde uuel ehitus-
 ameti ja linnasjanduse.
 Maanteede ja Ehituse osakonnast
 eraldati ehitusamet ja loodi
 Teedeministristummi juure ehitus-
 järelvalve inspektori osk.
 Inspektor teostas ehitusjärel-
 valvet, projektide kontrolli-
 mist, asulate ehitusplaanide
 läbivaatamist, valvas rekti-
 wate ehituseskizjade, määruste
 ja seaduste täitmise järel
 üleriiklikus ulatuses. Nüüd
 teostas ehitusjärelvalve inspek-

See ettepanne majanduslikule üles-
andele ja korraldusele ettepanee-
dusandlust, koostades seaduse
ja määruste kavasid.

Saamuti loodi Teedeministeeriumi juure Lemmasjanduse inspektorat ameti, mille ülesandeks oli Lemmasjanduse korraldamine.

13. II 1934a. pandi kehtima Riigi Ringhäälingu jöhimäärus, mille alusel 1. VII 1934 hakkas tegutsema Riigi Ringhääling, jätkates eelise ringhäälingu - a. ü. Raadio Ringhäälingu tegevust.

13. III 1936a. Rahitsemise korraldamise seaduse muutmise ja täiendamise seadusega viidi 1. IV 1936a. arvestes Töökaitse ja Sootsiaalkindlustuse osa.

Riigis ühes sõjagi female jaudeid
 ülesannetega Teede- ja ministeeriumi
 alt Soojalministeeriumi alla.
 Sama seadusega arendati ehi-
 tusjärelnalme inspektori ja
 lennuasjanduse inspektori amet
 iseseisvaks ehitusjärelnalme
 ja lennuasjanduse inspek-
 tuurideks, vastavate inspek-
 torite juhtimisel, kusjuures
 need inspektoritel olid oma
 ülesannete täitmisel samad
 õigused ja kohused, mis vasta-
 vate seaduste alusel ministeer-
 iumi valitsuste ja orakondade
 direktoritel.

Valitsuse korraldamise sea-
 duse muutmise seadusega, mis
 hakkas kehtima 1 XII 1937a., ehitus-
 järelnalme inspektor nimetati
 ümber Ehitusasjanduse inspektoriks.

Ahalisekude Tööde Osakond, mis
 oli loodud Teedeministeeriumi
 juurele 15. 1934a. valitsenise korralda-
 mise seaduse muutmise ja täien-
 damise dekreediga, kaotati
 arwates 1. XII 1937a. Selle osa-
 konna funktsioonid riigi
 ehitiste jüsttamise ning awa-
 likkude tööde korraldamise
 alal läksid üle Ehitusosjen-
 dure inspektoritele, kuna
 tööhõrside korraldamine ja
 järelwalne läns üle Sotsi-
 aalministeeriumi Töökaitse ja
 Sotsiaalkindlustuse Osakonna-
 le. Tegewus tööhõrside alal,
 mis allus Teedeministrole ja
 Teedeministeeriumile, läns
 üle wastawalt Sotsiaalminist-
 role ja Sotsiaalministeeriumile.
 Ahalisekude Tööde Osakonna

Lepinguajärgeid õigused ja kohus-
 tused läksid üle Ehtus-asjan-
 duse inspektorile, kellel oli
 õigus nende õiguste ja kohus-
 tuste seostamist avaldada edasi
 riigi ehtus-ettevõttele „Ehitaja“,
 kes alustas dekreedina antud
 põhimaärase alusel tege-
 must 1 XII 1937 a.

Valitsemise korraldamise sea-
 duse muutmise seadusega, mis
 hakkas kehtima 1 II 1938 a., Ehtus-
 asjanduse inspektor nimetati
 ümber Ehtusvalitsuseks.

Kehtima valitsemise korral-
 damise seadusega¹ anti Teede-
 ministeeriumile tema praeg-
 une nimi.

1. RT 1938, 37, 332.

sure) nimelal ametisse ja ma-
hustab 1 osa. Valurüüpt Põh-
de

Teedeministeeriumi karing
arvustatavani nõue.

I peatükk. Teedeminister ja
Teedeministri' alis

avalik- ja rahvalikuga, kuid ka
m

§ 4 Teedeminister.

Teedeminister Teedeministee-
riumi juhtivaks moodustab ri-
gi' haldus astmestikus sel-
mavõta astme, keisrile tema,
alles ühtlasi' Rahvariigi' Walf-
suru lüige, kuulub ka teise
haldus astmesse. See teine hal-
dus aste, alles kollekti' aalom-
tis, teeb oma otsused kolle-
giuumi - Teedeministeeriu-
mi' punktavates küsimustes
Teedeministri' ettepanekul.
Teedeministri' (Rahvariigi' Walf-

sume) nimetatud ametisse ja wa-
haratub ametist Wahariingi Presi-
dent erioiguse, st. puudub kontr-
assignatsioon nõue.

Teedeministriks ole mine ei
ole legaalselt püütud mingi
kvalifikatsiooniga, kuid ta
on ühendatud inkompatabi-
litsedi nõudega. Samuti peab
arwama, et wamuse kohta
on rektiw vähemalt sama
kvalifikatsioon kui Riigwadi-
kogu liikmete kohta 30.
wamuse alamäär 25 aastat.
Riigiteenistusest ministri ko-
hale tulnud ministral on
oigus Wahariingi Wastuse lii-
me kohalt lahkudes jagari
saada oma senine teenistus-
recht.

Teedeminister poliitilise

juhina ei pruugi olla eni tead-
 lase, selline on tema al. Kuid
 viimast ajal on märgata
 tendentsi ja ministri kohale
 paigutada vastava eritari-
 dusega iniduid. Nii teotreb
 praegu Bestis Teedeministri-
 na kõrgema tehnilise hari-
 dusega inid.

Teedeminister kannab poliitilist
 vastutust vastavalt
 Mahariigi Põhiseaduse § 59-l.
 Kohtuliku vastutusele
 võib Teedeministrit võtta
 vaid Riigikogu seadusliku
 koosseisu kvalifitseeritud (3/5)
 enamuse otsusel.

Teedeminister annab amet-
 lisse astumisel Mahariigi
 Presidendile pühalduse töö-
 tuse Põhiseaduse ja seadus.

te austanise ja oma sohus-
te ustawa ninga era poolele
lartmise kohta.

[Faint, illegible handwritten text follows, appearing to be bleed-through from the reverse side of the page.]

§ 5. Teedeministri abi.

Teedeministerdum, kui perma-
 neutne ametis, peab esinema
 ka permanentset juhti, kes
 on küllaltarelt kompetentne
 ametiste töö ja üll raunetega.
 Säaravus juhiks ei saa täiel
 määrel alla poliitiliselt
 vastutaw erik, sest poliit-
 tilised asulud vahelduvad,
 limes kaava ministri, kui
 poliitilise juhi vahetuse.

Teedeministeriumi permanent-
 ress juhiks-eriteadlarsus on
 Teedeministri abi.

Teedeministri abi teotseb minis-
 teriumi juhina koos minist-
 riga, kuid erisvvalt Teede-
 ministri poolt määratud
 ulatures, erivdes õigust anda

vastavast jultnoõse Teedemi-
 nistkonnani salituste ja ora-
 konda de direktoreile ja muu-
 dele ametistele (juktodele) ning
 jãrvala neilt seletusi:

Jãrvalikult Teedeministri' abiel
 de tõielikult subordi'neeritud
 instants, waiaid tema tege-
 mus on teatud määral
 koordineeritud ministri' tege-
 murega.

Teedeministri' abiel on ühtlasi
 Lõelikomitee, Lõelikurnõu-
 roogu ja Lemmasjanduse
 komitee juhataja.

Raudkõde Tallinn

II peatükk
 Teedeministeeriumi allüksused
 ja neile alluvad instantsid.

§6. Raudteede Talitus.

Raudteede Talitus moodustab
 hürvkratsi ametuse, mille ju-
 rina testseb Raudteede Talituse
 direktor. Raudteede Talituse
 direktor on Teedeministri
 vahetult alluv haldusins-
 tants, tema astid jõult
 nõrgemad kui Teedeministri
 astid. järgmise (alama)
 astme moodustavad ameti-
 te juhatajad, neile alluvad
 toimikonnade, jaoskondade
 ju. juhatajad.

Raudteede Talitus koosneb

viiest ametist, nende all jao-
 tustest ja rühmadest
 järgmiselt: 1. Finantsamet
 a) arvehoiukond; b) fariifi- ja kont-
 roll-toimikond; c) varustus toim-
 kond; d) kohtadel materjalide
 laod; 2. Tervis hoivamet-
 kohtadel jaoskonnad ja abi-
 jaoskonnad (arvult 14); 3. Ehitus-
 amet - a) tehnikatoimikond; b) koh-
 tadel liini jaoskonnad (arvult 9)
 4. Eksploataatsiooni amet - a) liiklemis-
 toimikond; b) kaubandus toim-
 kond; c) revidendi jaoskonnad
 d) kohtadel raudtejaamad ja
 kaubakontorid; 5. Meo amet -
 a) suurema koosseade toimikond;
 b) tehnikatoimikond; c) elektro tehni-
 ka toimikond; d) kohtadel
 liini jaoskonnad (4) ja teha-
 sed (3).

Raudteede Talituse direktori asetäitjaks on abidirektor, ning peale selle veel üks juhtiv ametnik Teedeministri määramisel. Üldreeglina on direktorile ettenähtud üks asetäitja, kuid Raudteede Talituse suure tegevuse tõttu on vajalik, et peale abidirektori oleks direktorile veel üks asetäitja.

Raudteede Talituse direktor ja abidirektor nimetab ametisse ja vahastab sellest Mahariigi President; teenijad kuni XVII palgaastmeni - Teedeministri Raudteede Talituse direktori ettepanekul; teenijad XVIII - XXX palgaastmes ja kõise ajutised töötajad - Raudteede Talituse direktor vastava alljaotuse juhataja ettepanekul; kõik

teised teenijad ja töölised, prakti-
 kandidid ja õpilased - vastava
 alljaotuse (ametis) juhataja.
 Valitsemise korraldamise sea-
 duse § 34 p. 4. põhjal talituse
 direktor nimetab ametisse
 ja vahastab ametist talituse
 koosseisu kuuluvad teenijad
 alates XX palgaastmest, kuni
 sama paragraafi mõttest järe-
 lduks, et direktorile on jäetud
 võimalus nimetada teenijaid
 ka üle XX palgaastme. Kuna
 raudtee teenijate suure arvu
 tõttu on ministriks rasked
 ülesanded saada ülekerki-
 vaist küsimust, on direktorile
 jäetud õigus nimetada
 teenijaid XVII - XXX palgaastmes
 ja samal põhjusel vastava
 ametis juhatajale võiks ole teis-

te teenijate ja töölise mine-
tamise.

Raudtee teenijad peavad ole-
ma vastava hariduse ja
praktilise ettevalmistusega.

Peale selle on teenistuse aru-
jartt vastavatel aladel nõutav
sellekohane ametikursseksami
õieandamine⁹.

Raudteeteenijate kohta on kehti-
vad kõigi riigiteenijate kohta
säisvad kohustused, peale selle
veel kohustused, mis on tingi-
tud teenistuse iseloomust,¹⁰
nt. vastuslikkus teenistuses ole-
vate raudteeteenija väe-töölise vi-
loli omalt kohalt lahkuda
enne, kui tema esemele on
astunud keegi teine; samuti
ei lohi raudtee liini ja veel-

9. Raudteede valitsemise seadus § 28.

10. Tööl. § 32.

kewa koosteadu korrasoiuga
 wai rangide lüxluruga otse-
 selt seotud teenijad teemis-
 tusest vahel ajal oma elu-
 kolait eemal olla olma
 otse ülemuse esata.

Raudtee majanduslokkude ja
 munde lätkamate künimuste
 otsustamisena on Raudteede Tali-
 tuse juures Raudteede Tali-
 tuse nõukogu. Nõukogu
 koosseisu kuuluvad; Raud-
 teede Talituse direktor ja
 5 liiget wakarings Presidenti
 määraniisel, neist 3 Teede-
 ministri, 1 Majandusminist-
 ri ja 1 Sojamineistri ette-
 panekul. Nõukogu lüxlurud
 määratakse viies aastaks.
 Lükmete hulgas määrab
 Teedeminister igaks aastaks

nõukogu aruande ja teema aru-
 tähta. Nõukogu koosoleku-
 kest kutsub are sõnaõigusega
 osa võtma Riigikontrolli eni-
 daja, peale selle Raudteede
 Talituse vastavad ametnikud
 nende aladesse puutuvate küs-
 muste lahendamisel, tarbe-
 korral ka asjatund-jaid väl-
 jast poolt. Nõukogu liik-
 merd ei loeta riigiteenijais
 nõukogusse kuulamise põhjal¹¹.

Nõukogu koosolek on otus-
 väimne, kui sellest võtavad
 osa vähemalt 3 liiget; nende
 hulgas peab olema peale aru-
 ande wõtjana arutähta
 meel Raudteede Talituse direk-
 tor ja üks Teedeministri ette-
 panekul määratud liikmeid.¹²

¹¹ See art. § 15.

¹² See art. § 20.

Nõudogu otsustamisele erita-
 lase ettepanekud Raudteede
 Talituse direktori pandu. Kõri-
 mused otsustatakse liit häälte-
 enamusega; häälte poolnemis-
 el otsustab enimehe haal. Nõu-
 dogu otsused kuuluvad Teede-
 ministri kinnitamisele.

Otsused, millede vastu Teede-
 maja nõus- või sõjaminstri' ette-
 panekul määratud liige või
 Riigikontrolli' erinõuaja on
 avaldanud eriarvamuse, eri-
 talase Teedeministri'le ühes
 Raudteede Talituse seletusega
 eriarvamuses toodud põhjen-
 duste kohta Teedeminister
 lahendab vastaval juhul
 küstmuse korraleppel Nõu-
 duseministri'ga, Sõjaminstri'ga või
 Riigikontrolli'ga, kui aga

57. Posti-, Telegraafi- ja Tele-
foni Talitus

Posti-, Telegraafi- ja Telefoni-tali-
tus¹⁴ juhib direktor, temale
abiks ja lähemaks kaastööliseks
on abidirektor, kes on ihtlan'
tehnilise toimekonna juhataja.

Postitalitus on Teedeministri-
le määratud alluv haldusinstants.

Postitalitus koosneb järgmis-
test allüksustest ja osakondadest:
1) kassantid; 2) tehnikabü-
roo; 3) aruandebüroo; 4) rakendus-
line büroo; 5) posti eksploatat-
siooni juhataja¹⁵; 6) postimees
juhataja; 7) telegraafi-telefoni
eksploatatsiooni juhataja

Ex. Min. aru. T. 1921.

14. Lühendatult - Postitalitus.

15. Siis ole veel arendatud ineesivaks an-
tiseks.

2. Autsised kohtadel: a) posti-telegraafi-telefoni kontori ol (arvult 117); b) posti joonisvõtte asuete büroo; c) linnade telefonivõrgud (Tallinn, Tartu ja Narva); d) maakondade telegraafi-telefoni võrgud (Nim, Järva, Harju, Lääne, Saare, Pärnu, Woljandi, Võru ja Võru); e) raadiojaamad (Haapsalu ja Tartu); f) ladud.

Alljaotun juhivad vatevate alljaotuste juhatajad vät ülemad.

Postitalituse ametuudud nime-talame ametisse ja vate, talax-
 se sellest üldises korras¹⁶

Diraktor peab olema kõrge-
 ma haridusega, abidirek-

¹⁶ vt. supra, lk 10 j

for kõrgema tehnilise harvolu-
sega, sest tema on tehnikas
üldiselt juhataja.

Postitalituse teenijate koh-
ta on rida erinevusi ja
tingimusi, mis tulenevad
teenistuse iseloomust. Posti-
talituse teenijate ettevalmis-
tamiseks korraldatakse vasta-
vates ametites ameti-õppur-
õppeaeg kestab 6-8 kuud, kusjuu-
res 3-4 kuud möödudes tuleb
soortada ulesseam. Peale
õppeaja möödumist tuleb
soortada ametniku kandidaa-
di arvum. Õpilasteks võetak-
se inimesi peähotehnikalist
katsete põhjal. Ka on mõnede
teatud kvalifikatsiooniga
(19-30 a), hariduse, keeleõpetuse

jue kohta, (naisõpilaste isegi
 keha korraldus, näite jukkure jue kohta) 17.
 Ka on vastava määrusega
 sätestatud töö- ja puhkeaja rah-
 kus ning jastus; see on tingit-
 tud tantsuse iseloomust, mis
 nõuab teenistuskohuste täht-
 mist ka mäljaspool kanti-
 lisse tööajaga ja öösel.

17. Määrus õpilaste ettevõttealuseis tantsu-
 ta ja telegraafi-telefoni ametnike wai
 mehaaniku keskele RT 1933, 79, 583
18. Määrus posti ametkonna kohalike emi-
 tantsu teenijate töö- ja puhkeaja kohta
 RT 1933, 76, 563.

§ 8. Weede Talitus.

Weede Talituse juhina teotseb Weede Talituse direktor, kellele on aluseks wõnne inspektor. Weede Talitus on Teedeministri wõhikult allus haldus instants.

Weede Talitus koosneb järgmistest osutistest:

1. Korkantsi: a) ehitusamet;
 - b) laewade tehniline inspektor;
 - c) navigatsioon inspektor;
 - d) laewade kiiruse inspektor.
 2. Korkasutised: a) mere- ja sisewete sadamad;
 - b) rannasadamad ja tule tornid;
 - c) mere- ja sisewete ujumad abiwõud.
- Ehitusameti juhiks on ehitus-

ametis juhataja; inspektuuri-
del - vastavad inspektorid;
sadamate ja ujumahiinõude
juhtides on vastavad kap-
teenid.

Meie ole Talituse direktor
ja ametnikud nimetatase
ametise ja vahastataase
sellest üldises korras¹⁹.

19. 21. sept, 1910 j.

§ 9. Õhusõidu Osakond.

Õhusõiduala juhtimises ja järelvalveks on Teedeministri määratud järelevalveks Õhusõidu Osakond. Õhusõidu Osakonnala juhik vastav direktor, moodustades Teedeministrile vastutult alluena haldasinstantsid.

Direktorile allub tehniline ja kaartsele'i personal. Sellele allub Õhusõidu Osakonnale Tallinn - sõleniste lennujaam ja Tallinn - sõleniste lennumeetajaam.

Õhusõidu Osakonna direktor ja ametnikud nimetatakse suure ametisse üldises korras.

Nõuandvaan organiks õhusõidu

du korraldamise alal on õhusõidu seaduse²¹ 10 ptk. § 66-70 alusel loodud Lemmasjanduse komissee, mille ülesandeks on põhivõtelistele sümptomitele arutamise eralemmasjanduse korraldamise alal.²²

Komissee koosseisu kuuluvad:

1) Teedeministri abi, kes on ühtlasi komissee esimees; 2) õhusõidu Osakonna direktor-komissee abiesimees; 3) sõjaministeriümi esindaja; 4) Siseministeriümi esindaja; 5) Majaanduse ministeriümi esindaja; 6) Lemmasjanduse alal tegelisealt organisatsiooni esindaja. Riigiantistide esindajad määrab vahariigi valitsus vastavalt

²¹ RT 1936, 57, 499

²² Lex. est. 366.

ra ministri ettepanekul. Lemm-
 asjanduse alal tegelevate
 organisatsioonide erindaja
 määrab Teedeminister nende
 organisatsioonide poolt kokku-
 leppel entatud 2 kandidaa-
 di hulga. Kokkuleppemotte-
 saamutamisel määrab neu-
 de organisatsioonide erinda-
 ja Teedeminister ²³.

Komitee on otsusväimeline,
 kui on koos vähemalt $\frac{2}{3}$ liik-
 mest, nende seas erimees väi-
 arustaja. Komitee otsused
 tehakse liht häälteenamu-
 sega, häälte poolneumisel otsus-
 lah entuht hääl ²⁴.

23 Lex. est. § 67.

24 Lex. est. § 69.

§ 10. Maanteede Talitus.

Maanteede Talitust juhul Maanteede Talituse direktor, direktori asetähtjaks on varem inspektor.

Maanteede Talituste alljaotusteks on: 1- tehniline büroo;
 2- maanteede inspektorid rajoonide järgi, I rajoon - Harju, Viim ja Järnanaa; II rajoon - Tartu, Võru, Põlva ja Valgamaa; III rajoon - Lääne, Viljandi, Pärnu ja Saaremaa.
 Kõikidele meeldustab Maanteede Talitus ühtlaseks asutise, erioles vähem iseseisvaid allüksusi; vastavalt ülesannetele on ettenähtud ametikohtad: liirlemisinspektorid, merinote ja töö

Kodade inspektor, teadepolitai
resident, asjaajaja - jurist jne.

Maanteede Talituse direktor ja
teised ametnikud nimetatakse
ametisse ja vahastatakse sel-
lest vastavalt üldeiselle korra-
le ²⁵.

25. vt. supra, lk 10 j. j.

§ 11. Ehitusorakond

Ehitusorakonda juhub direktor; direktorile on abies kaks wane-
mat inspektorit, kes on üht-
last direktori asendajad.

Ehitusorakond on Teedeministri-
le wabestult alluud haldusinstants.

Ehitusorakonna alljaotusteks
on: 1- tehniline büroo; 2- rajoo-
ni inspektuurid; I rajoon - Tallinn,
Nõmme ja Harjumaa; II rajoon -
Wiru, Järwa ja Woljandimaa;
III rajoon - Petseri, Tartu, Võru
ja Wolgamaa; IV rajoon - Lää-
ne, Saare ja Pärnumaa.

Ehitusorakonna direktor ja
ametnikud nimetatakse ame-
tisse waldises korras.²⁶

^{26.} Wt supra, lk 10jj.

§ 12 Üldosakond.

Teedeministri kabineti, kes' kabineti asjade ajamiseks ja ministri kabineti üldisloomuga asjade toimelamiseks on Teedeministri kabineti Üldosakond. Üldosakond on Teedeministri vahetult alluv haldusinstants. Üldosakond on ühtlasi Teede ministri kantselei.

Üldosakond koosneb direktorist, kohtuasjade ajajast, kes on ühtlasi direktori asetäitja, sekretärist ja tavalisest arvustuskatselei personalist. Direktor ja ametnikud nimetatakse ametisse ja vahetatakse sellest üldises korras ²⁷.

27. Vt. supra, lk 10 ss.

III peatükk:

Teedeministriumi juures
loodud instantsid.

§13 Tariifinõukogu.

Tariifinõukogu on Teedeminis-
triumi juures sama asutis-
üldkarakteril seadete ühen-
dusabi nõude tariifide määr-
amises 28.

Tariifinõukogu on teatud lii-
ki asjade otsustamises loo-
dud kolleegiaalne ametis (võib
õelda - interministeriaalne).
Otsused, mis tehakse ühel hää-
lel ja ei käsita tariifide
kõrgendamist, kannavad keh-
kuma 48 tunni möödudes, kui
28. Tariifinõukogu seadus SK I 1938, 4, 4.

Riigikontrolli nuole kohta professid ei avalda. Teistel juhtudel kuuluvad otsest valariigi valitsuse kinnitatuisele.²⁹

Tariifinõukogu on 17 liiget. juhatajaks Teedeminister või tema asendajaks ministriabi ning liikmeiks järgmiste ametiste ja organisatsioonide esindajad: kolm Teedeministri kabineti, kaks Majandusministri kabineti, üks Põllu- ja Tööstusministri kabineti, üks Välisministri kabineti, üks Sõjainimestri kabineti, üks Riigi statistika keskbüroo, kaks Kaubandus-Tööstuskoda, kaks Põllutöökoda, üks Tööliskoda, üks Maatööliste ja Väikemaa-

prodajate koja ja ins. omavalit-
suste esindaja Eesti Liimade
liidu ja Eesti maaomavalit-
suste liidu ühisel valimisel.

Tarifiinõukogu koosolekuist
kehtatane Riigikontrollile
koosolekuist arvestamise või-
maldamiseks sõnaõigusega.

Tarifiinõukogul on õigus kut-
suda juure määrast poolt eks-
perte ja teisi inkuist arwa-
miste avaldamiseks³⁰

Tarifiinõukogu kokkureades ette
nähtud esindajad määrataks
se liigeteks Raharüüri Valit-
suse poolt vastavate mi-
nistrite ettepanekul³¹

Tarifiinõukogu on otsusvõimeline,
kui koos on esimes (või selle

30. Lex est. § 2.

31. Lex est. § 3.

asetaitja) ja 4 liiget, nendest vähemalt 2 liiget riiklike asu-
liste poolt³².

Tarüfinõukogu astub kaks-
kümneks järgi Teedeministri
korraldusel, kelle poolt ka
kõik nõukogu kuuluwad
asjad ette pannakse³³. Kõik
asjad otsustatakse lihthääle-
enamusega, hääle poolnemis-
el otsustab enneke hääle³⁴.

Erakorraliselt küse iseloomuga
asjadel on Mahariigi walitsemis-
el õigus Tarüfinõukogu otsused
enne Riigi Teatajas kuulutada
telegraafi teel kehtima panna³⁵.

32. Lex est. § 6.
33. Lex est. § 4.
34. Lex est. § 5.
35. Lex est. § 8.

§ 14. Liikluskomitee.

Liiklusega ühenduses olevalte küsimuste lahendamises asub Teedeministriammi juures Liikluskomitee, mis on otsevalt Teedeministri alla instants, kema otsused kuuluvad Teedeministri kinnitamisele.

Liikluskomitee koosneb 3 alaliseist liikmest: Teedeministri abist, kes on komitee juhatajaks ning Raudteede Talituse ja Maanteed Talituse esindajaist. Komitee esimehel on õigus kutuda Posti-, Telegraafi- ja Telefonitalituse ning Õhusõidu Osakonna esindajaid nende alaste puutumatel küsimustel arutamisele³⁶.

36. Jätkumisele liini ja juhtumise korraldamise seadus RT 1936, 48, 393 § 55.

§15 Liiklusnõukogu.

Liiklusnõukogu kompetentse kuuluvate jöhimõtteleiste künimuste kohta seisuscha wötmisses on antatud Liiklusnõukogu.

Liiklusnõukogu koosseis 15 liikmet: Teedeministri abi - nõukogu juhataja, Raudteede Talituse, Maanteedu Talituse, Posti, Telegraafi ja Telefonitalituse, Meelede Talituse, Õhusõidu Osakonna, Majandusministeeriumi, Eeja ministri - umi, Kaubandus-Tööstuskoja, Põllutöökaja, Eesti Linnade liidu, Linnipidajate- ja woaubromantkruude organisati'oonide esindajad, ning Teede-

ministri poolt nimetatud üles
liinlus ala asjatundja.

Liinlusnõukogu koosseisus
ettevõetud erinõudjad ja
neude arvestajad määratakse
Tööministri poolt, ülal tähem-
datud talituste, ministri üm-
le, kodade, liitude, ning orga-
nisatrii osi ole ettepanekul 37.

Liinlusnõukogu reisuksel
sõuluvad Tööministri kuni-
tannisele.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

37. Lex est. §56.

2. ora.

Teedeministeeriumi pädevus.

IV peatükk:

Tsentraalorganite pädevus.

§ 16 Teedeminister.

Teedeminister ministeeriumi kõrgeima organina juhib ja korraldab kogu Teedeministeeriumi tegevust. Selleks on Teedeministril õigus teha otsuseid, korraldusi ning anda seaduse piires määrusi. Korraldislega teostab ta oma haldusfunktsiooni; otsustega jurisdiktsioonilist funktsiooni ja määrustega legislaatsofunktsiooni.

Valitsenise korraldamise seadus
 annab Fedeministri võimkonda
 kuuluvate asjade legaalsuendi.
 Minister, ministerruumi juhina:
 1. juhib ja korraldab kogu tege-
 must, mis kuulub ministerruumi
 tegevusalasse³⁸; 2. hoolitseb selle
 eest, et ministerruumi tegevusalas-
 se panduvad seadused ja määrused
 ning muud korraldised lühemad
 otsustused ja täpsed lähtumised;
 3. otsustab kõik ministerruumi
 tegevusalasse kuuluvad küsimus-
 ed, kui nende otsustamine ei
 ole pandud teatud korras
 alluvatele ametitele või amet-
 nikele; 4. Vändab vahariigi Presi-
 dendi, vahariigi Valitsuse
 ja Peaministri otsused; 5.
 Halvab selle järel, et minis-

38. Siin tuleb mõista tegevusalana sama
 seaduse §§ 26-90 antud Fedeministerruumi alus-
 annete loetelu.

teinud talitused ja erakonnad
 ning ministriumi juures asuvad
 ametised hoolikalt läidamised
 si neile pandud ülesanded,
 annab juhtnõu ministriumi
 tegevuse kohta, ning koostab
 järelevalvet ministriumi amet-
 nikkuole otuste ja tegevuse
 üle; 6. nimetab ametisse ja
 vabastab sellest ministriumi
 koosseisu kuuluvad riigiteh-
 nijad, kes ei kuulu ametisse
 nimetamisele Valarigi Presi-
 dendi poolt või selle ametisse
 nimetamine pole pandud sea-
 tud korras alluvate ametui-
 kelle; 7. koostab ministriumi
 igaaastase kulude-kulude
 ulasne ning vajaduse korral
 lisakulude ettepanekud ning
 valmas ulasne otstarbekas fält.

mise järel; 8- artikl seadus korras ettepanekuid oma ametkonna tegevus alale puutuvais eesimuses valariigi valitsusele; 9. Ammat seadus ette nähtud alusel ja ulatuses määrust; 10- artikl ministerruumi ega-aastase aruande³⁹.

Teedeminister valariigi valitsuse liikmena annab kaasaõige ja Teedeministri ruumi puutuvate valariigi Presidendi ja valariigi valitsuse otsustele.

Teedeminister on kohustatud Riigi kogu, Riigi valikogut Riigikõnekoogu nõudel ilmutama vastavale koosolekule seletiste andmisest.

³⁹ valitsuse korraldamise seadus § 26.

§ 17. Teedeministri ali.

Teedeministri ali on Teede-
ministeeriumi juhtimisel ministri
lähem kaas tööline, tema tege-
muse ulatus määrab Teede-
minister oma korraldusega.^{40.}

Wastawalt Teedeministri poolt
määratud ulatusele kuulub
ministri ali ministeeriumi tege-
muse ja asjaajamise korraldus-
kuse eest. Wastawas ulatuses
on Teedeministri ali õigus
anda juhtnõu ministeeriumi
talituste ja osakondade direktor-
reile ja muude ametiste ning
ametikohtade juhtidele ning
järida neilt seletusi.^{41.}

Keid Teedeministri arastles

40. Seni punktul wastaw, temi kuni antud
korraldus.
41. haldamise korraldamise seadus § 32.

tegutsebta ministri asetäitjana.
 Teedeministri määrupäres tehtud
 otsustele ja korraldustele, mis
 kuulub Teedeministri alla.
 „Teedeministri ust Teedeministri
 all.“ Need otsused on võrd-
 sed Teedeministri otsustega.
 Teedeministri all ei ole aga
 õigust allakirjutada ministri
 ust üldkoosolekutele ja väe-
 rustele ja ettekannetele
 Vabariigi Presidendiile, Vaba-
 riigi Valitsusele ja Peami-
 nistrile.

Valitsuse korraldamise sea-
 dure § 31 järgi võib Vaba-
 riigi President oma otsusega
 jätta ministri allu mõne
 talituse, osakonna või
 ministerruumi keskasutise
 juures aruandantise või

ametikohta otsese juhtumise.
 Kantamalt on Teedeministri
 abi Siinluskomitee, Siin-
 lusnõukogu, Lennuasjan-
 dure komitee ja Ehitus-
 nõukogu juhataja, tegutses
 vastavates erimäärus-
 tes autud sees kirjade koha-
 selt.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

IV peatükk:

Teedeministeeriumis allüksikute
ja nende allumate instantside
järelevalve.

§ 18. Talitused ja osakonnad.

Teedeministeeriumis koosneb
talitustest ja osakondadest⁴⁹.
Talituste ja osakondade tege-
vus alad on jaotatud reaal-
printsiibi alusel järgmiselt:
Raudteede Talituse ülesandeks
on: riigiraudteede eksploatee-
rimine ja valitamine; osakon-
nade revideerimine ja nende
tegevuse järelvalve; mille
riigiraudteede projektustui-
ne ja nende ehituse korralda-

⁴⁹ Vt seadust, § 2.

mine; Posti-, Telegraafi- ja Telefoni- ja tele-
 fonialatuse ülesandeks on: riigi-
 üldtarvitusliku võltsõrgu kor-
 raldamine, arendamine ja juhti-
 mine posti-, telegraafi, tele-
 foni ja raadio alal; eratarvi-
 tusteks nende sideseadmete kont-
 rollimine ja järelvalve; Vee-
 de Talituse ülesandeks on: lae-
 made liiklemise korralda-
 mine Eesti mere- ja sise-
 vetes; uute sadamate pro-
 jektide ja veevõrde korral-
 duskavade koostamine ning
 teostamine; Eesti kaubalaevau-
 duse arendamine ja riikliku
 kaubalaevastiku tegevuse
 juhtimine.

Õhusõidu õrakoopia ülesan-
 deks on: õhusõidu arendamine,
 korraldamine ja juhtimine;

õhuvõidukite ja õhuvõidu julge-
 olede reaalide projekteerimine ja
 ehitamine; õhuvõidude ehitamine
 ja ohutuse järelvalve.

Maanteed Talotuse ülesau-
 dend on: maanteed ja sõdade
 (maanteed) ehitamine, nende
 korrashoold ja järelvalve; jõu-
 rannete ja autoluse liinide
 korraldamine ning järelvalve.

Ehitus- ja kanna ülesandeks
 on: ehitus- ja kanna korralda-
 mine ja juhtimine; riigiehitus-
 te juhtimise korraldamine ja
 järelvalve; avalikkude tööd
 korraldamine ja järelvalve;
 avalikkude ja tööstusehituste
 juhtimine järelvalve ja ins-
 pektoroon; amlaehituse ning
 eraehituse tegemise järelvalve;

ehituslegatsuse ratsionaliseerimine.
 Üldosakonna ülesanded on:
 ministritele üldine koostöö,
 majanduse ja asjaajamise
 korraldamine; arvepidamine
 ja varade arvestamine;
 ministritele kinnisvarade
 korraldamine; eelarve ette-
 panekute ja eelarve täitmi-
 se aruande ettepanekute ette-
 valmistamine ning eelarve-
 ga ühenduses olevate muude
 asjade toimelamine ja korralda-
 mine; Tariifinõukoogu, Liiklus-
 komitee ja Liiklusnõukoogu
 asjade korraldamine; juriidi-
 lise küsimuste lahendamise
 ja kohtuasjade ajamine;
 ministritele asju korralda-
 mine; ministri korraldusel sea-
 duste ja määruste ettepan-

kavade ning muude eelnõude-
de koostamine ja ministleri-
umit üldiseloomuga asjade
toimetamine⁴³.

Teedeministriumit talitused
ja osakonnad on liisvõrre-
sed omitsed, kus juhina teot-
seb vastava talituse või
osakonna direktor.

Direktor juhob vastava osu-
tise tegevust, selleks (elloette-
fund ülesannete täitmiseks) on
tal õigus anda üldante (käsk-
kirjad), teha otsused ja korral-
dusi. Otsused on vahete liini,
ühed - milledega direktor tehen-
dab teenistustevõrre distipli-
naar asju, teised - milledega
direktor kontrollib omitsite
asjade ja toimingu üle õigus-

43. Valitsemise korraldamise seadus § 88-94.

järasust. Üldantidega teos-
 tal direktor ligislatiivfunktsi-
 onni, otsustega juhisdirekti-
 ionilist funktsiooni ja korral-
 distega - sätlides üsirejulte-
 - eksrekutiivfunktsiooni.

Maitsamalt annab seadus⁴⁴
 talituse või orakonna direktori
 ülesannete loetelu; direktor:
 1- otsustab asjad mis seatud
 korras antud talituse või ora-
 konna või selle direktori lahen-
 dada, niinõrd kui talituse
 või orakonna võimkonda
 kuuluvad asjad pole antud
 otsustamisega alljastuste juba-
 lajale või muile ametui-
 kele; 2- erineb ministri
 ettepanekuga talituse või
 orakonna tegevuse punktwise

44. Valitsenise korrald. seadus § 34.

riide ja korralduste kohalt.

Konsultiiw organina teotseb mõne talituse ja orakonna juures nastaw komitee wõd nõukogu. Jäätas test deus wai- mida Raudteede Talituse Nõu- kogu ja Lõunusjanduse komitee.

Raudteede Talituse Nõukogu ülesandeks on: ^{46.} 1. seisuseka wõtmise raudtee tegeuse arendamise ja olukorra tõt- mise ka wõde ja neudega so- fud küsimuste kohta; 2. ell- arwete ja aruannete läbi- waotamine; raudtee eelarwes kulu krediitide ülekanded kulunumbrit kulunumbri- selte ühe ning sama para- graafi piires, samuti Raudteede ^{46.} Raudteede walitsemise seadus § 18.

valitsemise seaduse §42 ettenähtud
 ülesanded 4⁷; 3- seisukohta võt-
 mine raudtee kiirusvõrde
 omandamise ja veevõtte osi
 (kanaliseerimine) kohta, samuti kiuis-
 ja mallaamara valitsemise ja
 võõrandamise küsimustes, mille-
 de lõpliku otsustamine sellekohas-
 te seaduste järgi kuulub vaha-
 riigi valitsusele; 4- materjali-
 de nomenklatuur-, reudi- ja
 müügihindade siinistamine;
 5- seisukohta võtmine Raud-
 teede Talituse nõudmistele, või
 Raudteede Talituse wartsu, teis-
 tetud nõudmistele ning rahjude
 riigi kauda võtmise küsimus-
 tes, millede lõpliku otsusta-
 mine Arualseaduse või Riigi-
 warade seaduse järgi kuulub

4⁷. wartsu krediitide awamiseks üle-
 kaudmine tegevuskapitalile.

Teedeministrile või Rahariigi
 Valitsusele; 6- raudteemu-
 jarle preemijate ja lisatun-
 de määramine sellekohaste
 seaduste alusel; 7- Raudteede
 seaduses ettenähtud lepingute
 ja otsusehenduse kumventsi-
 oonide ning kokkulepete läbi-
 vaatamine, millede kinnista-
 mine kuulub Teedeministrile
 või Rahariigi Valitsusele;
 8- eraparteide lepingute üld-
 tingimuste läbivaatamine;
 9- kõik muud küsimused, mille-
 de läbivaatamist nõuab
 ja vajalikus Teedeminister
 või Raudteede Talituse direkt-
 or.

Et loetletud Raudteede Tali-
 tuse nõukogu ülesanded su-
 leb järgada kätte liini:

1. küsimused, mis antakse nõu-
koogu läbivaatamiseks või
zeisurkoka võtmiseks; 2. küsi-
mused, mis kuuluvad nõu-
koogu otsustamiseks. Et aga
Nõukoogu on esmajäones kon-
sultiiorgan siis peamiselt
ja enamuses on tema üles-
andens ettepanekud erimeere
liiki kuuluvad küsimused.
Need küsimused kuuluvad
vastava allumise komita-
nisele.

Lennusjenduse komitee
ülesandens on põhi mõtte-
liste küsimuste arutamise
eralennusjenduse korralda-
mise alal. Lennusjenduse
komitee on puht-konsultiiw-
organ. Lennusjenduse komitee
pealt läbivaadatud küsimu-

sed samal Teedeminister ette
Mahariigi' Waltsurle, tehes waja-
duse korral konkreetsid ette-
panekuid nende lahendamises
ja elluviimises.⁴⁸

(antiste) raskus on rajatud
neutraalsed wõim. ministritele
on taluhoold. ja osakondade
allüksuste juhatajad alluvad
wastawa taluhoold. wõi osak.
kõnna direktorile, alluvad
te juhatajatele alluvad
omakorda sektsioonide juha-
tajad.

Wastawalt sellele püüakse
allüksuste ja sektsioonide
tegevus ainult normaalse
tegevusega, nad on jalt.
tegevused. Legislatsioon ja
jurisdiiktsioonilist funktsioon

48. Õigusõiduseadus §70.

§ 19 Talituste ja osakondade
allüksused ja osutised kohtadel.

Kuna Kogu Teedeministriumi
(osutiste) eestvedajad on rajatud
federaliseeritud printsiibilile, siis
on talituste ja osakondade
allüksuste juhatajad alluvad
nastawa talituse või osa-
konna direktorile, allüksus-
te juhatajatele alluvad
omakorraldaja kohasutiste juha-
tajad.

Nastawalt sellele püüdu
allüksuste ja kohasutiste
tegevus ainult normivaba
tegevusega, nad on puht-
teoarutised. Legislatiiv- ja
jurisdiktsioonilist funktsioo-
ni ei saa talituse või osa-

VI peatükk:

Tudeministeriumi jure loo-
dud instantside jädemus.

§ 20. Tariifinõukogu.

Tariifinõukogu on interministeri-
aalne ahtis, seega ei allu
ta ükskõik ministrile vaid
Mahariigi Kaitsele. Tariifinõu-
kogu otsused kuuluvad
Mahariigi Kaitse Kõnuta-
misele. Erandina on kehti-
vad Tariifinõukogu otsused
48 tunni möödudes peale otu-
se tegemist, kui otsused ei ole
seotud tariifide kõrgendamii-
rega ja kui Riigikontroll tähen-
datud aja jooksul ei avalda
oma protesti.⁴⁹

49. Vt. supra, lk 64 j.

Tariifinõudogu ülesandeks on:
 tariifide määramine ja tariifi-
 dega ühenduses olevate küsimus-
 te lahendamise triikliste ette-
 võtete: raudtee, posti, telegraafi,
 telefoni, õhusõidu, jõu-
 wõukrite ja laewaõidu kohta;
 2 - samasuguste eraettevõtete
 kohta, mis riiklise kontsessi-
 onni alusel annavad, nt. era-
 raudteedel teostatawale reisi-
 ja pagasivedude kohta.

§ 21. Liikluskomitee ja Liiklus-
nõukoogu.

Liikluskomitee ja Liiklus-
nõukoogu on Töödeminiiste-
riumi konsultiiworganid liik-
lusega ühenduses olewate
sünnimärte laenuandurite,
Liiklusnõukoogu, koosseisus
peale Töödeminiistri ümbrili-
kuste ja orakondade (välja-
arwatud Ehitus- ja üldosa-
kond) esindajate ning Ma-
jandusministeeriumi, kodade
jue. esindajast⁵⁰; arutab
johinotellisi sünnimäri liik-
luskamade ja liikluswaken-
dite koostöö alalt.

Liikluskomitee ülesanded

⁵⁰ Vt supra, § 69 jj.

on liiklemisel ja need jätku-
 te organiseerimise kavade kui-
 ka jõuvarustele ja riigiraud-
 tee ning teiste liiklusvahen-
 dite koostöö seadmuste ja
 liiniühenduste üldwõrgu ka-
 wade arutamise, kokku-
 leppekavade läbiwaata-
 mine, ning wastawate ette-
 paneute tegemine nende
 kavade ja kokkulepete
 elluviimiseks.

Liikluskomitee läbiwaatami-
 sele ja seisukoha awaldami-
 sele kuuluvad eriti: 1- maa-
 liiniühenduste lubade võrre-
 tingimuste kavad; 2- liinide
 võrgu kavad, liinide awa-
 mine liiklemiseks ning wõn-
 ded jukunee lubade wäljaand-
 misel; 3- otseühendusliku,

galetkoha ja kodust-koju meo
 kinnised; 4- maaliniole soidu
 plaaniol ja neotimud 51.

Faint handwritten text, possibly a title or subtitle.

1. Eesti Vabariigi Põhiseadus (RT 1938/1)
2. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1939/4)
3. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1940/4)
4. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1941/4)
5. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1942/4)
6. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1943/4)
7. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1944/4)
8. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1945/4)
9. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1946/4)
10. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1947/4)
11. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1948/4)
12. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1949/4)
13. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1950/4)
14. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1951/4)
15. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1952/4)
16. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1953/4)
17. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1954/4)
18. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1955/4)
19. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1956/4)
20. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1957/4)
21. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1958/4)
22. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1959/4)
23. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1960/4)
24. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1961/4)
25. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1962/4)
26. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1963/4)
27. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1964/4)
28. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1965/4)
29. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1966/4)
30. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1967/4)
31. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1968/4)
32. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1969/4)
33. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1970/4)
34. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1971/4)
35. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1972/4)
36. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1973/4)
37. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1974/4)
38. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1975/4)
39. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1976/4)
40. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1977/4)
41. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1978/4)
42. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1979/4)
43. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1980/4)
44. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1981/4)
45. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1982/4)
46. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1983/4)
47. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1984/4)
48. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1985/4)
49. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1986/4)
50. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1987/4)
51. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1988/4)
52. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1989/4)
53. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1990/4)
54. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1991/4)
55. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1992/4)
56. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1993/4)
57. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1994/4)
58. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1995/4)
59. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1996/4)
60. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1997/4)
61. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1998/4)
62. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 1999/4)
63. Eesti Vabariigi Põhiseaduse muudatus (RT 2000/4)

51. Jõuaukrote liini ja juhtumise
 korraldamise seadus RT 1936, 48, 393 & 54.

Kasus tatud allikad.

I Normiis tikuud 52.

1. Eesti Vabariigi Põhiseadus (SK I 1938, 1, 1)
2. Valitsenise korraldamise seadus (SK I 1938, 4, 1)
3. Administratiivse menetluse seadus (RT 1936, 4, 25)
4. Lantude valitsenise seadus (RT 1937, 80, 657)
5. Maantee seadus (RT 1928, 48, 295 ja hilis. muudat.)
6. Meete seadus (RT 1938, 12, 96)
7. Posti-, telegraafi-, telefoni- ja raadio seadus (RT 1930, 24, 127 ja hilis. muudat.)
8. Olusõidu seadus (RT 1936, 57, 499)
9. Tariifinõukoogu seadus (SK I 1938, 4, 4)
10. Jõuandrite liini- ja jühmeo korraldamise seadus (RT 1936, 48, 393)
11. Määrus postiametkonna kohalike ametiste töö ja puhkeaja kohta (RT 1933, 26, 563)

52. Normide ajaseisus on mõeldud 1 mai 1938 a.

12. Määrus operaste ettevalmistamiseks kohta posti-telegraafi- ja telefoni ametniku ja mehaaniku kutsele (RT 1933, 79, 583)

II Kirjanduslikud allikad.

13. Prof. A. T. Kliimann, Administratiivse teooria, 1932.
14. Prof. A. T. Kliimann, Haldusprotsess, 1937.

III Ajalooalises ülevaates on kasutatud valitsusametlike tegevuse aruandeid 1918-1938 a. ja vastavaid teadusi.